

Sygn. akt III U 753/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 września 2014 r.

Sąd Okręgowy w Przemyślu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym :

Przewodniczący SSO Anna Kicman

Protokolant st. sekr. sądowy Katarzyna Maziarczyk - Kotwica

po rozpoznaniu w dniu 24 września 2014 r. w Przemyślu

na rozprawie

sprawy S. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.

o emeryturę

na skutek odwołania S. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R.

z dnia 26 maja 2014 r., **znak:** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy S. S. prawo do emerytury, począwszy od 8 maja 2014 r.

Sygn. akt III U 753/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 24 września 2014 r.

Decyzją z dnia 26 maja 2014 r., znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił wnioskodawcy S. S. przyznania emerytury.

W podstawie prawnej powołano art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych

(Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) oraz § 4 rozporządzenia Rady Ministrów

z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

W uzasadnieniu wskazano, że Zakład odmówił przyznania emerytury, ponieważ wnioskodawca nie udowodnił 15 lat pracy w szczególnych warunkach, a jedynie 12 lat, 6 miesięcy i 17 dni. Zakład przyjął

za udowodnioną na dzień 1 stycznia 1999 r. okresy składkowe w wymiarze 8 miesięcy i 25 dni; uzupełniające - rola – 25 lat, 4 miesiące i 25 dni; łącznie 26 lat, 1 miesiąc i 20 dni. Do stażu pracy w szczególnych warunkach nie zaliczono okresu od 2 stycznia 1973 r. do 5 lutego 1974 r. oraz od 2 listopada 1975 r. do 21 lipca 1981 r., tj. 6 lat, 9 miesięcy i 25 dni

(po wyłączeniu służby wojskowej) w Spółdzielni Kółek Rolniczych, ponieważ wnioskodawca nie przedłożył akt osobowych, a w świadectwie pracy w szczególnych warunkach z dnia 3 lipca 2001 r. nie wykazano charakteru pracy ściśle według zarządzenia resortowego. W zarządzeniu resortowym pod pozycją 3 jest wykazany charakter pracy – prace kierowców ciągników, kombajnów lub pojazdów gąsienicowych, a w świadectwie pracy w szczególnych warunkach wykazano prace polowe i w transporcie. Jak również nie wykazano punktu, w którym mieści się stanowisko kierowcy ciągnikowego oraz brak powołania się na rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 lutego 1983 r.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył w dniu 18 czerwca 2014 r. wnioskodawca S. S., zaskarżając ją w całości z powodu naruszenia prawa i błędnej oceny zebranego materiału dowodowego skutkującego odmową przyznania należnego świadczenia. W rezultacie wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie mu prawa do emerytury z powodu pracy w szczególnych warunkach.

Na uzasadnienie swojego stanowiska wnioskodawca podał, że pracował w okresie od 2 stycznia 1973 r. do 21 lipca 1981 r. i od 22 lipca 1982 r. do 7 lutego 1994 r. na stanowisku kierowcy ciągnikowego (traktorzysty). Charakter jego zatrudnienia mogą potwierdzić świadkowie.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji.

W uzasadnieniu wskazano dodatkowo, że wnioskodawca w dniu (...)ukończył 60 lat, na dzień 1 stycznia 1999 r. udowodnił 26 lat, 1 miesiąc i 20 dni okresów składkowych i nieskładkowych, nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego. Organ rentowy zaliczył wnioskodawcy okres pracy w warunkach szczególnych w Kółku Rolniczym w K. od 22 lipca 1981 r. do 7 lutego 1994 r. na stanowisku kierowcy ciągnikowego (traktorzysty), w łącznym wymiarze 12 lat, 6 miesięcy i 17 dni. ZUS uznał, że odwołanie nie wnosi do sprawy żadnych nowych okoliczności faktycznych, która uzasadniałaby zmianę decyzji. Wnioskodawca nie przedłożył żadnych nowych dokumentów potwierdzających zatrudnienie w warunkach szczególnych.

Sąd Okręgowy w Przemyśle ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca S. S., ur. (...), w dniu 1 kwietnia 2014 r. złożył wniosek o emeryturę, zaznaczając w nim, iż nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Wnioskodawca przedłożył dokumentację potwierdzającą przebieg zatrudnienia, w tym w szczególności: świadectwo pracy z dnia 30 czerwca 1981 r. wystawione przez (...) w O., z którego wynika, że wnioskodawca był zatrudniony w tej Spółdzielni w okresie od 2 stycznia 1973 r. do 21 lipca 1981 r. na stanowisku kierowcy ciągnikowego; świadectwo pracy z dnia 7 lutego 1994 r. wystawione przez (...) w K., z którego wynika, że wnioskodawca był zatrudniony w tym K. od 22 lipca 1981 r. do 7 lutego 1994 r. na stanowisku kierowca – operator; świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 3 lipca 2001 r. wystawione przez (...) w O., z którego wynika, że wnioskodawca był zatrudniony w (...) w O. w okresie od 2 stycznia 1973 r. do 21 lipca 1981 r. na stanowisku kierowcy ciągnikowego, w tym okresie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace polowe i w transporcie na stanowisku kierowcy ciągnikowego; świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 22 sierpnia 2001 r. wystawione przez (...) w K., z którego wynika, że wnioskodawca był zatrudniony w tym K. w okresie od 22 lipca 1981 r. do 7 lutego 1994 r. na stanowisku kierowcy ciągnikowego (traktorzysty), w tym okresie stale

i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace polowe i w transporcie na stanowisku kierowcy ciągnikowego (traktorzysty); kserokopię dokumentacji zawartej w aktach osobowych.

W aktach organu rentowego zalega również kserokopia książeczki wojskowej, z której wynika, że wnioskodawca w okresie od 6 lutego 1974 r. do 16 października 1975 r. odbywał zasadniczą służbę wojskową.

Na podstawie całości zgromadzonej w aktach rentowych dokumentacji, decyzją z dnia 26 maja 2014 r., ZUS odmówił wnioskodawcy S. S. przyznania emerytury, ponieważ na dzień 1 stycznia 1999 r. wnioskodawca nie udowodnił 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zakład przyjął za udowodnione na dzień 1 stycznia 1999 r. okresy składkowe w wymiarze 8 miesięcy i 25 dni; uzupełniające - rola – 25 lat, 4 miesiące i 25 dni; łącznie 26 lat, 1 miesiąc i 20 dni, w tym w szczególnych warunkach 12 lat, 6 miesięcy i 17 dni.

Dowód – akta emerytalne wnioskodawcy:

- wniosek emerytalny z dnia 1.04.2014 r.,
- świadectwa pracy, świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach,
- kserokopia dokumentacji zawartej w aktach osobowych,
- kserokopia książeczki wojskowej,
- decyzja ZUS z dnia 5.03.2014 r.

Sąd ustalił nadto, że wnioskodawca był zatrudniony w (...)w K., które następnie zostało przejęte przez (...) w O., na stanowisku traktorzysty od 2 stycznia 1973 r. do 21 lipca 1981 r. Następnie (...) ponownie przekształciło się w (...)w K.

i wnioskodawca tam pracował w okresie od 22 lipca 1981 r. do 7 lutego 1994 r. na stanowisku kierowcy ciągnika. Wnioskodawca uzyskał prawo jazdy kategorii T w dniu 6 czerwca 1973 r.

W lecie wykonywał prace polowe na rzecz rolników indywidualnych – orki, żniwa, sianokosy, a zimą – usługi transportowe dla firm, natomiast wiosną i jesienią, albo wykonywał prace polowe, albo też wykonywał usługi transportowe dla firm. (...) wynajmował zatrudnionych traktorzystów, na potrzeby (...)ol R., (...) Przedsiębiorstwa Budowlanego, Huty (...) w J., gdzie traktorzyści przewozili ciągnikami materiały budowlane, płyty drogowe, cegły, piasek, żwir, cement.

Wnioskodawca pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Z wnioskodawcą współpracowali S. B. oraz W. S., który był zatrudniony w(...) w K. od 1 marca 1972 r. do 30 czerwca 1981 r. na stanowisku kierowcy ciągnikowego, od 1 lipca 1981 r. do 31 sierpnia 1987 r. na stanowisku kierowcy ciągnikowego i kombajnisty, a pracodawca za te okresy wystawił mu świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Dowód:

- akta emerytalne wnioskodawcy – świadectwa pracy,
- dokumentacja zawarta w aktach osobowych z okresu zatrudnienia w (...) w O.,
- zeznania świadka S. B.,

- dokumentacja zawarta w aktach organu rentowego dot. świadka W. S.,
- zeznania świadka W. S.,
- przesłuchanie wnioskodawcy.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zgromadzonych w aktach emerytalnych wnioskodawcy oraz w ramach toczącego się w sprawie sądowego postępowania dowodowego, których domniemanie prawdziwości wynika z art. 244 i nast. k.p.c., a ponadto ich wiarygodność nie została obalona przez żadną ze stron.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków S. B. i W. S. oraz wnioskodawcy S. S., jako spójnym, logicznym, wzajemnie się uzupełniającym, a ponadto znajdującym potwierdzenie w dowodach z dokumentów. Wynika z nich jednoznacznie, w jakim charakterze, przy jakich pracach i w jakich warunkach był zatrudniony wnioskodawca w spornym okresie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy S. S. należy uznać za uzasadnione.

Na podstawie art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1440 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (ust. 2 art. 184).

Zgodnie z art. 32 ust. 1 powołanej wyżej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2 i 3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 ust. 2 i 3.

Przy ustalaniu okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze nie uwzględnia się: okresów niewykonywania pracy, za które pracownik otrzymał po dniu 14 listopada 1991 r. wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (art. 32 ust. 1a pkt 1).

Dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ust. 1, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia (art. 32 ust. 2).

Wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych (ust. 4 art. 32).

Przepisy dotychczasowe to rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.) - pracownik, który wykonywał pracę w szczególnych warunkach określonych w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeśli osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Ponadto według § 2 ust. 1 cyt. rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

W myśl § 3 powołanego rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej "wymaganym okresem zatrudnienia", uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia.

Istotą sporu w niniejszej sprawie była kwestia ustalenia, czy wnioskodawca był zatrudniony, co najmniej 15 lat w warunkach szczególnych.

Z akt sprawy wynika, że ZUS nie kwestionował spełnienia przez wnioskodawcę pozostałych warunków niezbędnych do nabycia prawa do emerytury, na podstawie wyżej powołanych przepisów, a więc ukończenia 60 roku życia w dniu (...), nie przystąpienia do OFE, wykazania na dzień 1 stycznia 1999 r. wymaganego okresu zatrudnienia wynoszącego co najmniej 25 lat dla mężczyzn.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyjął za udowodnione na dzień 1 stycznia 1999 r. okresy składkowe w wymiarze 8 miesięcy i 25 dni; uzupełniające - rola – 25 lat, 4 miesiące i 25 dni; łącznie 26 lat, 1 miesiąc i 20 dni, w tym w szczególnych warunkach 12 lat, 6 miesięcy i 17 dni.

Organ rentowy zaliczył wnioskodawcy do pracy w warunkach szczególnych okres zatrudnienia w (...) w K. od 22 lipca 1981 r. do 7 lutego 1994 r. na stanowisku kierowcy ciągnikowego (traktorzysty).

Przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe wykazało, że wnioskodawca był zatrudniony w szczególnych warunkach również w okresie od 2 stycznia 1973 r. do 21 lipca 1981 r. w (...) w K., a następnie (...) w O., stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierowcy ciągnika

(z tym, że w okresie od 6 lutego 1974 r. do 16 października 1975 r. odbywał zasadniczą służbę wojskową).

Wskazane wyżej stanowisko wymienione zostało w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.) w wykazie A, Dziale VIII –

„W transporcie i łączności”, poz. 2 – „Prace kierowców ciągników, kombajnów lub pojazdów gąsienicowych”, a także w załączniku nr 1 do uchwały nr 24 (...) Związku (...), K. i Organizacji Rolniczych z dnia 14 czerwca 1983 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w jednostkach organizacyjnych kółek rolniczych w wykazie A, Dziale VIII, poz. 3, pkt 1 – „kierowca ciągnika” oraz w załączniku nr 1

do zarządzenia nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 31 marca 1988 r. w sprawie stanowisk pracy,

na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach

lub w szczególnym charakterze w wykazie A, Dziale VIII, poz. 3, pkt 1 – „kierowca ciągnika kołowego”.

Podkreślić należy, iż w postępowaniu wszczętym odwołaniem od decyzji organu rentowego Sąd kieruje się regułami dowodzenia określonymi

w art. 227-309 k.p.c., zwłaszcza że w przepisach regulujących postępowanie w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych (art. 477⁸ i nast. k.p.c.)

nie ma jakichkolwiek odrębności lub ograniczeń. Przeciwnie, art. 473 § 1 k.p.c. stanowi, że w sprawach z tego zakresu nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu ze świadków i z przesłuchania stron, co oznacza, że fakty, od których uzależnione jest prawo do emerytury

i renty oraz wysokość tych świadczeń, mogą być wykazywane wszelkimi środkami dowodowymi, w tym także zeznaniami świadków i stron.

Z poczynionych wyżej ustaleń wynika, że wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 r. wykazał łącznie ponad 15 lat pracy w warunkach szczególnych, a tym samym spełnił wszystkie przesłanki niezbędne do przyznania mu prawa do emerytury w świetle wyżej powołanych przepisów.

Zgodnie z art. 129 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.

o emeryturach i rentach z FUS, świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca,

w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

W niniejszej sprawie wnioskodawca wszystkie przesłanki do nabycia świadczenia spełnił od dnia 8 maja 2014 r., a więc od ukończenia 60 roku życia.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c.

w związku z powołanymi wyżej przepisami prawa orzeczono, jak w sentencji wyroku.